

SP.042.3.2.2018
UID: 470304

Racibórz, 30.07.2019 r.

**Narodowy Bank Polski
Wydział Projektów Edukacyjnych
Departament Edukacji i Wydawnictw
ul. Świętokrzyska 11/21
00-919 Warszawa**

**RAPORT Z EWALUACJI PROJEKTU
„Szkoła młodych przedsiębiorców”
współfinansowanego przez Narodowy Bank Polski
w ramach programu edukacji ekonomicznej**

Projekt realizowany przez Powiat Raciborski zgodnie z umową NBP-DEW-WPE-AB-066-0205-2018.

Cel główny projektu:

Nabycie wiedzy i umiejętności korzystania z narzędzi do weryfikacji i wprowadzania pomysłów biznesowych na rynek przez 19 nauczycieli i 95 uczniów/studentów poprzez realizację cyklu szkoleniowo-warsztatowego oraz organizację Pitch Day, w terminie od 03 września do 31 grudnia 2018 r.

Okres realizacji: 03.09.-31.12.2018 r.

Uczestnicy projektu:

- kadra pedagogiczna szkół średnich, szkoły podstawowej oraz uczelni wyższej – 15 osób,
- uczniowie i studenci ww. szkół: 94 osoby.

Zasięg terytorialny projektu: powiat raciborski; Warsztaty dla nauczycieli odbyły się na Zamku Piastowskim w Raciborzu, ul. Zamkowa 2, 47-400 Racibórz. Praca zespołów uczniów i nauczycieli odbyły się w na terenie szkół, które brały udział w programie. Pitch Day odbył się na Zamku Piastowskim w Raciborzu, ul. Zamkowa 2, 47-400 Racibórz.

1. Informacje ogólne o procesie ewaluacji w projekcie

Proces autoewaluacji objął planowanie, gromadzenie i analizę danych, opracowanie wyników w formie podsumowania oraz ich wykorzystanie.

Dane wykorzystywane podczas procesu ewaluacji były zbierane za pomocą zastosowania metody ankiet oraz testów wiedzy „ex-” i „post ante”.

Odbiorcy projektu zostali poinformowani o tym, że będą proszeni o udział w procesie ewaluacji. Wyrazili zgodę na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby ewentualnych badań.

Przedmiotem autoewaluacji była ocena skuteczności, efektywności i trwałości projektu, a przede wszystkim osiągniętych rezultatów.

Sposoby mierzenia opierały się na:

- 32 imiennych formularzach testów wiedzy wykonanych przed rozpoczęciem („ex ante”) i po zakończeniu („post ante”) cyklu warsztatów edukacyjnych dla nauczycieli,
- 42 anonimowych ankietach oceny warsztatów edukacyjnych.

Informacje z testów wiedzy oraz ankiet zostały podsumowane w sposób syntetyczny (bez wskazań i odwoływania się do odpowiedzi poszczególnych uczestników) w postaci zbiorczych zestawień statystycznych. Badanie ewaluacyjne „ex-” i „post ante” miało na celu określenie poziomu wiedzy z zakresu przedsiębiorczości startupowej i modeli biznesowych, którą posiadali uczestnicy projektu przed przystąpieniem do programu edukacyjnego oraz po zakończeniu cyklu szkoleniowego. Badanie ankietowe służyło ocenie zakresu merytorycznego i organizacyjnego warsztatów.

Pytania testowe zostały opracowane przez zespół specjalistów prowadzących warsztaty. Badania ankietowe – przez zespół koordynatorów podmiotu realizującego cykl edukacyjny oraz przedstawicieli beneficjenta, tj. pracowników Referatu Promocji i Rozwoju Powiatu w Starostwie Powiatowym w Raciborzu.

2. Charakterystyka uczestników projektu

Do projektu zostało zrekrutowanych 16 nauczycieli ze szkół średnich, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu oraz Szkoły Podstawowej w Bieńkowicach. Uczestnicy wyrazili chęć udziału w projekcie poprzez wypełnienie formularza rekrutacyjnego oraz oświadczenia dotyczącego danych osobowych. Po zakończeniu pierwszego bloku warsztatowego, jeden z nauczycieli zrezygnował bez podania przyczyny. Ostatecznie, w projekcie uczestniczyło 15 nauczycieli, w tym: 11 kobiet i 4 mężczyzn.

Nauczyciele po zakończeniu etapu udziału w warsztatach utworzyli grupy projektowe, do których zrekrutowali uczniów i studentów. Utworzonych zostało 19 grup uczestników – łącznie 94 uczniów/studentów, w tym: 58 kobiet i 36 mężczyzn. Uczniowie przystępowali do projektu w oparciu o formularz rekrutacyjny.

Rekrutacja uczestników została przeprowadzona z zachowaniem równości szans i niedyskryminacji.

3. Cele projektu

Cel główny: Nabycie wiedzy i umiejętności korzystania z narzędzi do weryfikacji i wprowadzania pomysłów biznesowych na rynek przez 19 nauczycieli i 95 uczniów/studentów poprzez realizację cyklu szkoleniowo-warsztatowego oraz organizację Pitch Day, w terminie od 03 września do 31 grudnia 2018 r.

Cele szczegółowe:

- Zdobyć wiedzę oraz umiejętności stosowania narzędzi startupowych potrzebnych do tworzenia i weryfikowania projektów biznesowych przez nauczycieli i pracowników naukowych z powiatu raciborskiego.
- Uświadomienie młodym ludziom, że otwieranie własnej działalności jest jedną z dróg kreowania własnej przyszłości.
- Pozyskanie przez uczniów szkół z powiatu raciborskiego oraz studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu, wiedzy na temat narzędzi i techniki wykorzystywanych przy tworzeniu startupów.
- Weryfikacja projektów biznesowych stworzonych przez uczniów, przed inwestorami.
- Multiplikacja wiedzy z zakresu nowych metod stosowanych przy tworzeniu własnego biznesu.

4. Badania „ex ante”

Z analizy syntetycznej wyników testów wiedzy „ex ante” wynika, że uczestnicy projektu dysponowali ograniczoną wiedzą z zakresu przedsiębiorczości startupowej, kreowania szablonów innowacyjnego biznesu. Średnio, ok. 75% pytanym uczestnikom badań błędnie wskazywało odpowiedzi z zakresu kanwy modelu biznesowego. Natomiast, ok. 60% - myliło definicje dotyczące pojęć biznesowych związanych z rynkiem.

Formularz ankiety „ex ante” – w załączeniu, załącznik nr 1.

Zestawienie wyników „ex ante” – w załączeniu, załącznik nr 2.

5. Działania, założenia i rezultaty projektu – badania „post ante”

Wszystkie zaplanowane w projekcie działania zostały zrealizowane rzeczowo i terminowo.

Przy realizacji projektu nie napotkano na trudności. Uczestnicy angażowali się i czynnie brali udział we wszystkich działaniach. Nauczyciele biorący udział w warsztatach wskazywali, iż poszczególne szkolenia w dużym stopniu spełniły ich oczekiwania i że uzyskana wiedza będzie dla nich przydatna. Podkreślali szczególnie uzyskane informacje z zakresu szablonów biznesowych, komunikacji marketingowej, tworzenia prezentacji multimedialnych, przygotowania oferty sprzedażowej, kanałów przekazu marketingowego, mediów lokalnych. W niektórych przypadkach przekazali uwagi związane z organizacją ćwiczeń praktycznych, w tym konieczności zapewnienia przez organizatora laptopów. Z uwagi na ograniczenia finansowe, beneficjent nie mógł zabezpieczyć kompletnej bazy sprzętowej. Niemniej, nie wpłynęło to w żaden sposób na jakość realizacji programu edukacyjnego.

Wszystkie działania prowadzone były językiem wrażliwym na płeć. Eliminowały nierówności i bariery ze względu na niepełnosprawność, płeć, wiek i miejsce zamieszkania. Działania dostosowane były do możliwości uczestników projektu.

Porównanie: Działania, założenia i rezultaty projektu:

1.1. Rezultaty twarde:

Rezultat twardy	Wskaźnik liczbowy rezultatu spodziewany zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie	Wskaźnik liczbowy rezultatu osiągnięty
Zrealizowanie warsztatów dla nauczycieli	35 godzin zegarowych; 19 uczestników	35 godzin zegarowych; 15 uczestników
Zbudowanie zespołów projektowych, które będą pracować nad swoimi pomysłami na biznes	19 zespołów: 19 nauczycieli/pracowników naukowych oraz 95 uczniów/studentów	19 zespołów: 15 nauczycieli/pracowników naukowych oraz 94 uczniów/studentów
Wygłoszenie 10 prezentacji podczas Pitch Day	10 prezentacji wygłoszonych przez uczestników projektu	14 prezentacji wygłoszonych przez uczestników projektu
Wręczenie nagród dla najlepszego zespołu	6 nagród rzeczowych	6 nagród rzeczowych
Wręczenie certyfikatów ukończenia programu	19 certyfikatów dla 19 nauczycieli /pracowników naukowych	15 certyfikatów dla 15 nauczycieli /pracowników naukowych
Zrealizowanie programu edukacyjnego	5 tygodni, 19 nauczycieli/pracowników naukowych i 95 uczniów/studentów	5 tygodni, 15 nauczycieli/pracowników naukowych i 94 uczniów/studentów

W ramach przeprowadzonych działań informacyjnych i rekrutacji do projektu zgłosiło się 16 nauczycieli ze szkół średnich, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu (PWSZ) oraz Szkoły Podstawowej w Bieńkowicach. Uczestnicy wyrazili chęć udziału w projekcie poprzez wypełnienie formularza rekrutacyjnego oraz oświadczenia dotyczącego danych osobowych.

Po zakończeniu pierwszego bloku warsztatowego, jeden z nauczycieli zrezygnował bez podania przyczyny. Ostatecznie, w projekcie uczestniczyło 15 nauczycieli.

Nauczyciele utworzyli 19 zespołów – 94 uczniów / studentów.

1.2. Rezultaty miękkie:

<ul style="list-style-type: none">
▪ Zdobyte umiejętności związanych z tworzeniem startupów przez nauczycieli powiatu raciborskiego i wykładowców PWSZ. Podczas warsztatów uczestnicy nauczyli się wykorzystywania technik, narzędzi i metod stosowanych do tworzenia startupów, które pozwalają na jego przetestowanie bez budżetu. Mieli również możliwość przekazania nabytej wiedzy swoim uczniom podczas prac zespołowych.
▪ Zwiększenie wiedzy i świadomości z zakresu możliwości rozwoju poprzez otwieranie własnych podmiotów gospodarczych. Studenci i uczniowie z powiatu raciborskiego zdobyli wiedzę z zakresu prowadzenia własnej firmy oraz możliwości rozwoju podczas pracy zespołowej nad swoimi pomysłami na biznes. Absolwenci programu Szkoła Młodych Przedsiębiorców będą w stanie podjąć samodzielne działania na rynku pracy.
--

- Zwiększenie umiejętności autoprezentacyjnych.
Zmierzenie się z wyzwaniem, jakim był pitching przed inwestorami podczas Pitch Day, wpłynął pozytywnie na poprawę umiejętności publicznego występowania, osvajania stresu i tremy oraz spokojnego odpowiadania na trudne pytania.
- Zdobywanie potrzebnych umiejętności do stosowania narzędzi startupowych przez nauczycieli, wykładowców, uczniów i studentów z powiatu raciborskiego.
Przyniosło to wymierne korzyści nie tylko podczas pracy nad swoim projektem biznesowym, ale także podczas pracy w innych miejscach. Dzięki multiplikacji wiedzy, kolejne pokolenia uczniów i studentów będą mogły pozyskiwać umiejętności z tego zakresu.

Z analizy rezultatów testów „post ante” wynika, że projekt przyczynił się do zwiększenia wiedzy wśród nauczycieli z zakresu kreowania, tworzenia i wprowadzania na rynek przedsięwzięć startupowych. Dzięki realizacji dedykowanego odbiorcom projektu programu edukacyjnego, nauczyciele szkół powiatu raciborskiego poznali przydatne narzędzia, techniki i umiejętności do wdrażania modeli biznesowych. Na zakończenie warsztatów nauczyciele udzielili w teście wiedzy 99% prawidłowych odpowiedzi.

Nauczyciele przełożyli nową wiedzę na praktykę w pracy w zespołach uczniów, których zrekrutowali do projektu. Jako mentorzy podzielili się z uczniami uzyskanymi w czasie cyklu szkoleniowego informacjami, a następnie wspierali młodzież w opracowaniu pomysłu na biznes startupowy do pitchingu. Poszczególne zespoły pracowały w indywidualnie wypracowanym rozkładzie pracy z wykorzystaniem różnorodnych form (praca w grupach, telekonferencje, konsultacje z nauczycielem-mentorem). Grupy wykorzystywały różnorodne kanały i narzędzie komunikacji.

W rezultacie, do oceny eksperckiej kwalifikującej do pitchingu zgłoszonych zostało 19 projektów. Do prezentacji finałowej podczas Pitch Day zakwalifikowano 14 projektów. Z uwagi na wysoką jakość przygotowanych prezentacji z wykorzystaniem narzędzi i elementów przygotowanego w ramach projektu programu edukacyjnego, Jury zdecydowało o dopuszczeniu do pitchingu większej niż zakładano ilości prezentacji.

Wykorzystana w ramach projektu fachowa wiedza i formuła pracy mentoringowej, transfer wiedzy, ukierunkowanie na praktyczne umiejętności przyczyniły się do pobudzenia u młodzieży postaw przedsiębiorczych, zwiększenie umiejętności aktywnego poruszania się po rynku startupowym, aktywności zawodowej i samodzielności.

Podsumowując Pitch Day, pomysły na biznes startupowy przygotowane przez młodzież oraz oryginalnie przedstawione publiczności prezentacje, pozwalają na konkluzję, iż projekt pomógł wypracować wśród uczestników projektu postawy sprzyjające przedsiębiorczości.

Formularz ankiety „post ante” – w załączeniu, załącznik nr 3.

Zestawienie wyników „post ante” – w załączeniu, załącznik nr 4.

6. Wykorzystanie wyników ewaluacji:

1. Wyniki badań ewaluacyjnych zostaną opublikowane na stronie beneficjenta www.powiatraciborski.pl
2. Wyniki autoewaluacji będą służyły jako materiał bazowy dla przyszłych projektów o podobnym charakterze.
3. Ewaluacja będzie miała na celu również określenie przyszłych potrzeb w zakresie wiedzy, umiejętności i przedsiębiorczości nauczycieli i uczniów.

Załączniki:

- Zał. nr 1 - Formularz ankiety „ex ante”
- Zał. nr 2 - Zestawienie wyników „ex ante”
- Zał. nr 3 - Formularz ankiety „post ante”
- Zał. nr 4 - Zestawienie wyników „post ante”